

**PRAVILNIK
O MINIMUMU SADRŽINE OPŠTEG DELA PROGRAMA OBUKE
RADNIKA IZ OBLASTI ZAŠTITE OD POŽARA
("Sl. glasnik SRS", br. 40/90)**

Član 1.

Ovim pravilnikom propisuje se minimum sadržine opšteg dela programa za obuku radnika iz oblasti zaštite od požara u organizacijama i organima, a koja je utvrđena u prilogu ovog pravilnika i čini njegov sastavni deo.

Član 2.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Socijalističke Republike Srbije".

**MINIMUM SADRŽINE OPŠTEG DELA PROGRAMA OBUKE RADNIKA IZ
OBLASTI ZAŠTITE OD POŽARA**

I OBAVEZE ORGANIZACIJA I ORGANA U OBLASTI ZAŠTITE OD POŽARA

1. **Normativno uređivanje zaštite od požara:** Pravilnik o zaštiti od požara i Plan zaštite od požara.
2. **Organizovanje poslova zaštite od požara:** vatrogasne jedinice; služba zaštite od požara; referenti za zaštitu od požara i radnici zaduženi za organizovanje i sprovođenje preventivnih mera zaštite od požara.
3. **Preventivne mere zaštite od požara:** uređaji, oprema i sredstva za gašenje požara; uređaji i instalacije za otkrivanje, dojavu i gašenje požara; električne, ventilacione, toplotne i druge instalacije; smeštaj zapaljivog materijala; smeštaj eksplozivnih materija, zapaljivih tečnosti i gasova i vatrogasne straže.
4. **Obaveze u sprovođenju mera zaštite od požara:** obaveze samoupravnih organa, unutrašnje kontrole, poslovnih organa, odnosno funkcionera koji rukovodi državnim organom, radnika sa posebnim pravilima, obavezama i ovlašćenjima, odnosno rukovodećih radnika u državnim organima, kao i prava i obaveze radnika.
5. **Odgovornost za nesprovođenje mera zaštite od požara:** disciplinska i materijalna odgovornost radnika, kao i prekršajna i krivična odgovornost odgovornih lica.

II OSNOVI GORENJA

1. Gorenje čvrstih materija.
2. Gorenje tečnih materija.

3. Gorenje zapaljivih gasova i para.
4. Eksplozije.

III UZROCI NASTAJANJA POŽARA

1. **Požari i način prenosa toplote i to:** provođenjem (kondukcijom), dodirom (konvekcijom) i zračenjem (radijacijom).
2. **Osnovni uzroci nastajanja požara:** direktan dodir sa plamenom ili užarenim materijalom; električna struja; zavarivanje, rezanje i lemljenje; statički elektricitet; atmosferski elektricitet; samozagrevanje i samozapaljivanje; toplotno delovanje sunca; mehanička energija i paljevina.

IV GAŠENJE POŽARA

1. **Metode gašenja požara.**
2. **Sredstva za gašenje požara:** voda, pena, prah, ugljen-dioksid, haloni i priručna sredstva za gašenje požara.
3. **Mere zaštite pri gašenju požara.**
4. **Protivpožarna oprema:** ručni i prevozni protivpožarni aparati - podela, namena, aktiviranje i rukovanje; postavljanje, čuvanje i kontrola aparata za gašenje požara; hidrantska mreža - hidranti, i oprema.

V SAVREMENI TEHNIČKI SISTEMI ZA OTKRIVANJE I GAŠENJE POŽARA

1. **Otkrivanje i dojava požara:** automatski javljači požara - jonizacioni, termički i optički; ručni javljač požara; prenosni putevi i signalne centrale.
2. **Savremena oprema i metode gašenja požara:** izbor tipa stabilnih instalacija za gašenje požara - stabilne instalacije za gašenje požara vodom, penom, prahom, ugljen-monoksidom i halonom.